

12.1.2009

OIKEUSMINISTERIÖLLE

Suomen Asiakastieto Oy esittää kirjallisena lausuntonaan luonnoksesta ehdotukseksi ulosottokaaren ja luottotietolain muuttamiseksi seuraavan.

Eduskunta on lausunnossaan edellyttänyt, että välittömästi ryhdytään toimenpiteisiin luottotietolain täydentämiseksi niin, että ulosottorekisterin julkisten tietojen merkitseminen rekisteriin olisi mahdollista. Päinvastoin kun Eduskunta on edellyttänyt, ehdotuksessa ei tätä ehdoteta. Ehdotusta voidaan myös tältä osin arvostella myös sen vuoksi, että kyseiset tiedot ovat joka tapauksessa saatavissa suoraan ulosotosta. Suomen Asiakastieto Oy pitää ratkaisua vääränä. Ratkaisua voidaan pitää julkisten tietojen uudelleenkäytöstä annetun direktiivin (2003/98/EY) vastaisena.

Ehdotusta tulisi tältä osin muuttaa ainakin yrityksiä koskevien tietojen osalta. Yritysten tietojen osalta ei ole esitetty perusteita sille miksei ulosottorekisterin julkisia tietoja voitaisi luottotietorekisteriin merkitä.

Asiaa on tältä osin lähestytty vain velkaantuneen luotonhakijan näkökulmasta. Asiassa on kokonaan jäänyt huomioimatta luotonantajien mahdollisuudet saada riittävästi tietoa päätöksen tueksi. Ylivelkaantumisen estämiseksi tiedot on oltava saatavissa helposti ja edullisesti. Tässä suhteessa ei riitä se, että tiedot ovat saatavissa vain ulosottovirastosta. Muutos lisäisi luotonannon kustannuksia huomattavasti.

Mikäli pitäydytään ratkaisussa, että ulosoton julkisista käsittelytiedoista luovutetaan vain tieto pitkäkestoisesta ulosotosta, Suomen Asiakastieto Oy esittää, että tieto voitaisiin luovuttaa jo vuoden kestäneen ulosoton jälkeen. Ei ole mitään syytä lykätä tiedon luovuttamista pitempään, kun tiedolla selvästi on jo tässä vaiheessa merkitystä luotonantajalle.

Ehdotuksen mukaan ulosottotietojen velkakohtainen käsittely olisi aikaisemminkin ollut lähtökohta. Väite on väärä. Ulosoton varattomuustietojen osalta ei ole koskaan edellytetty, että merkinnät tehtäisiin velkakohtaisesti. Merkintä on aina tehty niin, että rekisteriin merkitään todettu varattomuus, ei sitä, mistä veloista varattomuus on todettu. Suomen Asiakastieto Oy huomauttaa, että asiakasohjeiden ulosottotietojen käsittely lisää maksuhäiriötietojen (varattomuuksien) määrää rekisterissä, koska muutos voidaan järjestelmään tehdä ainoastaan niin, että kukin velka rekisteröitäisiin omana asianaan. Se myös lisää rekisterinpidon kertakustannuksia ja jatkuvia kustannuksia huomattavasti. Haittana olisi maksuhäiriötietojen lukumäärän lisääntyminen, vaikka todellisuudessa rekisteröidyn tilanne ei tältä osin muuttuisi. Tietojen tarkemmalla erittelyllä ei nähdäksemme olisi merkitystä rekisteröidyn maksukyvyn arvioinnin kannalta.

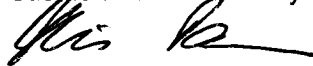
Nykyisessä rekisterinpidossa ei ole havaittu sellaisia ongelmia, jotka vaatisivat maksuhäiriöihin tarkempaa erittelyä. Ongelma on tullut nyt esille ainoastaan vanhentuneita velkoja koskevien tietojen poistovaatimusten yhteydessä. Ongelma poistuu ehdotuksen mukaisella siirtymäajan menettelyllä, että ulosottomies ilmoittaa rekisterinpitäjälle niistä tapauksista, joissa varattomuustieto kokonaisuudessaan perustuu vanhentuneeseen velkaan. Tieto voidaan tällöin poistaa. Jatkossa tiedon poisto myös automatisoituu, kun ulosottomies varattomuustiedon yhteydessä ilmoittaa päivän jolloin saatava vanhentuu ja tieto näin myös poistetaan.

Ehdotuksen perusteluissa (s.11) lausutaan: "Samalla on huolehdittava siitä, että saman velan määrä ei näy luottotiedoissa useampikertaisena". Vaatimus ei ole luottotietolain mukainen. Luottotietorekisterin pitoon on Suomessa aina liittynyt se mahdollisuus, että velka voi näkyä perinnän eri vaiheessa useampaan kertaan. Luottotietorekisteri ei ole velkarekisteri, jossa velka näkyisi vain yhden kerran, vaan rekisteri joka mm. kertoo uudelleenkin siitä, että velallinen ei vieläkään ole velkaansa suorittanut. On huomattava, että luottotietolaissa nimenomaan asetettiin rekisterinpitäjälle velvollisuus muuttaa rekisterinpitoa niin, että rekisteriin voidaan merkitä lisätieto siitä, että kyse on samasta velasta kuin toisessa merkinnässä. Tämä muutokset on juuri rekisterinpitoon tehty. Suomen Asiakastieto Oy vastustaa ehdottomasti tätä vaatimusta. Muutos olisi kallis toteuttaa ja se on sellaisenaankin nykyisen rekisterikäytännön vastainen.

Ehdotukseen sisältyy myös ehdotus sovintoa koskevan tiedon rekisteröintimahdollisuuden poistamisesta. Suomen Asiakastieto Oy toteaa, että ehdotuksen perustelut eivät tältä osin vastaa tosiasiallista tilannetta. Tarkoitus tai käytäntökään ei ole koskaan ollut se, että rekisteriin merkittäisiin tietoa sovinnosta silloin kun jokin saatavan oikeellisuutta tai määrää koskeva riita-asia ratkaistaan sovinnolla. Näitä ei ole toki tarkoitukseen rekisteröidä. Kohtaa käytetään vain silloin kuin riidattomassa velkomusasiassa, johon olisi annettavissa yksipuolinen tuomio, velkoja ja velallinen tekevät vielä uuden maksusopimuksen, jonka sisältö ei lainkaan poikkea vaatimuksesta tai poikkeaa siitä vain esim. maksuaikataulun osalta. koska tällaisissakin tapauksissa sovinto, yhtä lailla kuin yksipuolinen tuomio, kertoo maksun viivästymisestä, on sovinnon merkitseminen rekisteriin oltava mahdollista.

Suomen Asiakastieto Oy täydentää lausuntoaan suullisesti kuulemistilaisuudessa.

Suomen Asiakastieto Oy

Mikko Parjanne
toimitusjohtaja